

ارزیابی کیفیت آب زیرزمینی دشت رشکان به منظور استفاده از آن در کشاورزی

رویا بهرامی نسب^۱، حسین پیرخراطی^۲، علیرضا عباس فام^۳، زهرا شیخی^{۴*}، دنلیا بازارگان^۱

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد زمین شناسی زیست محیطی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

۲- دانشیار گروه زمین شناسی، دانشکده علوم دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

۳- کارشناس آب منطقه‌ای استان آذربایجان غربی

۴- دانشجوی دکتری زمین شناسی زیست محیطی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

خلاصه

بررسی کیفیت آب زیرزمینی مورد استفاده در کشاورزی، مخصوصاً در مناطقی که تنها منبع آبی در دسترس آب‌های زیرزمینی باشد، یکی از پارامترهای مهم در توسعه پایدار تلقی می‌گردد. بر همین اساس کیفیت آب زیرزمینی دشت رشکان با استفاده از آنالیزهای ۱۶ ایستگاه نمونه‌برداری در سال آبی ۹۴-۹۵ (خرداد ماه) با استفاده از شاخص‌های EC، SAR، KR، %Na، PI، MAR و دیگرام ویلکاکس بررسی شد. نتایج نشان داد که کیفیت آب زیرزمینی در کلاس C3-S1 (۶۲/۵ درصد) قرار گرفته که بیانگر عدم محدودیت از نظر SAR و محدودیت جدی از نظر شوری می‌باشد. تغییرات مکانی EC، %Na، SAR و KR نشان دهنده‌ی بالا بودن مقدار شوری در بخش شمالی دشت رشکان (قریب به ۵۰ درصد منطقه مورد مطالعه) و نیاز به روش‌های متداول مقابله با خطر شوری آب از جمله آبشویی می‌باشد. تغییرات مکانی PI محدودیت جدی در بخش جنوبی و منطقه‌ی کوچکی از بخش در صورت ادامه آبیاری با آب زیرزمینی منطقه مورد مطالعه و شاخص MAR خطر منیزیم در بخش‌های جنوبی و محدوده‌ی اندکی از بخش شمالی را نشان می‌دهد که خطر از دست رفتن حاصلخیزی خاک از جمله مشکلات مطرح در این زمینه می‌باشد.

کلمات کلیدی: آب زیرزمینی، دشت رشکان، شاخص کیفیت آب، شوری، آبشویی

* Corresponding author
Email: z.sheikhi@urmia.ac.ir